

South Eastern Europe
SWG RRD
Regional Rural Development Standing Working Group

Записник од 20-ТИОТ Состанок на Групата на
Заинтересираните страни за прекуграничниот регион
"Преспа"

06^{ТА} Ноември 2018, Хотел Енkelана, Поградец, Албанија

South Eastern Europe
SWG RRD
Regional Rural Development Standing Working Group

Учесници на состанокот:

Структурата на учесниците на 19-тиот состанок на групата на заинтересирани страни за прекуграничниот регион “Преспа” вклучуваше 24 учесници од прекуграничниот регион “Преспа”. Состанокот беше организиран и воден од страна на персоналот и експертот од SWG.

Целосната листа на контакти и детали за учесниците може да се најдат во:

АНЕКС 1: Листа на учесници на 20-тиот состанок на групата на заинтересирани страни за прекуграничниот регион “Преспа”, 06.11.2018;

Програма на состанокот:

20^{ти} Состанок на групата на заинтересираните страни за прекуграничниот регион “Преспа”

10:30 – 11:00 **Пристигнување на учесниците**

11:00 – 11:15 **Поздравен говор**

Представник од општина Поградец (ТБС)

Г-ѓа Етлева Тимо, Регионален координатор за прекуграничниот регион “Преспа”, SWG представник

Г-дин Дарко Бужаровски, Регионален Менаџер за прекуграничните региони “Пчиња-Краиште”, “Шара” и “Преспа”, SWG представник

11:15 – 11:40 **Пренесување на искуствата од имплементација на пристапот на развој на територии во 7 прекугранични региони, во рамките на проектот финансиран од страна Европска Унија: “Регионална соработка и вмрежување во областа на земјоделството, руралниот и економскиот развој на прекуграничните области”**

Г-дин. Дарко Бужаровски, Регионален Менаџер за прекуграничните региони “Пчиња-Краиште”, “Шара” и “Преспа”, SWG представник

11:40 – 12:10 **Преглед на поддржаните настани од програмата “Луѓе за Луѓе” и активности поврзани со градење на капацитетите на заинтересираните страни во прекуграничниот регион “Преспа”, во рамки на проектот финансиран од страна Европска Унија: “Регионална соработка и вмрежување во областа на земјоделството, руралниот и економскиот развој на прекуграничните области”**

- Настани Луѓе за Луѓе:

- Активности поврзани со градење на капацитетите на заинтересираните страни/обуки и студиска посета:

Г-ѓа Етлева Тимо, Регионален координатор за прекуграничниот регион “Преспа”, SWG представник

South Eastern Europe
SWG RRD
Regional Rural Development Standing Working Group

ABD
PROGRAMME

PRESPA
CROSS-BORDER REGION

12:10 – 13:00 **Диверзификација на економските активности во руралните прекугранични региони преку развојот на кратки вредносни синџири**

Проф. д-р. Дори Павлоска - Ѓорѓиевска, Проектен Менаџер, SWG представник

13:00 – 13:30 **Дискусија и заклучоци од состанокот**

13:30 – 14:30 **Ручек**

Записник од состанокот

Средбата започна со поздравниот говор на заменик градоначалникот на општина Поградец, г-дин Авдула Цано. Тој во име на општина Поградец, ги поздрави учесниците и изрази задоволство како домаќин за одржувањето на 20-тата средба на заинтересираните страни. Исто така, ја потврди и изрази максималната поддршка за идна соработка со групата на заинтересираните страни и организација на различни заеднички прекугранични активности во Преспанскиот регион.

Во име на Македонската амбасада во Албанија, г-ѓа Атина Ническа, советник во македонската амбасада во Тирана, ги поздрави присутните и изрази задоволство од своето присуство на редовниот состанок на групата на заинтересираните страни за предкуграничниот регион Преспа. Таа изрази максимална поддршка од македонската амбасада за идна соработка со групата на засегнати страни во Преспа и заедничка прекугранична организација на активностите во Преспанскиот регион.

Дополнително, г-ѓа Етлева Тимо, регионален координатор за прекуграничниот регион Преспа, ги поздрави и им се заблагодари на учесниците за нивната соработка во текот на спроведувањето на програмата АБДА. Воедно, г-ѓа Етлева Тимо ја презентираше агендата и ги обаразложи темите и целите на 20-тата средба на заинтересираните страни.

Сесија 1

Искуства од спроведувањето на активностите кои се однесуваат на АБД пристапот во 7 прекугранични региони во рамките на проектот финансиран од ЕУ: "Регионална соработка и вмрежување во областа на земјоделството, руралниот и економскиот развој во прекуграничните области"

Сесијата започна со презентација на г-дин Предраг Марковиќ, Регионален експерт при SWG, кој ги презентираше достигнувањата и го сподели искуството во врска со спроведувањето на активностите кои се однесуваат на АБД пристапот во 7те прекугранични региони во рамки на проектот финансиран од ЕУ: "Регионална соработка и вмрежување во областа на земјоделството, руралниот и економскиот развој на прекуграничните области".

Фокус во презентацијата беше даден на следните теми:

- Организација на состаноци на Групите на Заинтересираните страни за прекуграничните региони - Организирање на 3 сета на состаноци во сите 7 прекугранични региони - повеќе од 530 заинтересирани страни досега имаат

South Eastern Europe
SWG RRD
Regional Rural Development Standing Working Group

ABD
PROGRAMME

PRESPA
CROSS-BORDER REGION

The project is funded by the European Union

- учествувано, вкупно 780 е бројот кој се очекува по реализирањето на последната трета рунда на состаноците на групата на заинтересирани страни;
- Информации поврзани со отворени повици од програмата Луѓе за Луѓе, процес на селекција и имплементација на настаните. Вкупно 31 поддржани настани преку програмата Луѓе за Луѓе во 7 прекугранични региони;
- Мерки за градење на капацитетите кај заинтересираните страни: 220 заинтересирани страни и персонал беа вклучени во обуки поврзани со активностите за локален развој и подготовка на предлог-проекти во рамките на разни шеми за грантови. 100 учесници и персонал учествуваа и ќе учествуваат во 7 студиски посети;
- Форум за земјоделска политика - APF 2018, се одржа во Јахорина, БиХ на кој учествуваа повеќе од 160 релевантни учесници од повеќе од 15 земји во ЈИЕ и пошироко. Сите учесници ги споделија ставовите за политиките за земјоделство и рурален развој во Западен Балкан и дадоа препораки за подобрување на сегашната состојба;
- 12-та годишна средба на министрите за земјоделство од Југоисточна Европа.

Сесија 2

Преглед на поддржаните настани "Луѓе за Луѓе" и активности за градење капацитетите поврзани со имплементација на пристапот за територијален развој во прекуграничниот регион Преспа, а во рамките на проектот финансиран од ЕУ "Регионална соработка и вмрежување во областа на земјоделството, руралниот и економскиот развој на прекугранични области "

Во втората презентација, г-ѓа Етлева Тимо, регионален координатор за прекуграничниот регион Преспа, даде преглед на активностите поврзани за поддршка преку програмата Луѓе за Луѓе, за зајакнување на капацитетите поврзани со имплементација на пристапот за развој на територии во прекуграничниот регион Преспа, а во рамките на проектот финансиран од ЕУ "Регионална соработка и вмрежување во областа на земјоделството, руралниот и економскиот развој на прекуграничните области.

Фокус во презентацијата беше даден на следново:

Настани Луѓе за Луѓе:

- Вкупно, примени се 11 (единаесет) апликации и селекцијата за поддршка на активностите на P2P се базираше на резултатите спроведен од комитетот за евалуација. Пет (5) настани: Македонско културно лето 2018; Спорт и култура; Денови на виното и сирењето 2018 ", Тур де Галичица 2018 и Руралноста станува вредност, во рамките на манифестацијата " Преспански Јаболкобер" беа поддржани во рамките на проектот финансиран од ЕУ "Регионална соработка и вмрежување во областа на земјоделството, руралниот и економскиот развој на прекуграничните области".
2 настана "Луѓе до Луѓе": "Коприва - Мала гастрономска школа" и "Агробизнис, нов предизвик за младите во регионот" беа поддржани преку заедничкиот SWG GIZ проект: Рурален развој преку интегрирано управување со шумите и водните ресурси во Југоисточна Европа: рурални перспективи: квалификација, реинтеграција и (само) вработување ".

South Eastern Europe
SWG RRD
Regional Rural Development Standing Working Group

Активност за јакнење на капацитетите:

- Работни групи поврзани со иницијативата за кластер / вредносни ланци учествуваа во работилница за градење капацитети "Развој на вредносни синџири за секторот агро-туризам во прекуграничниот регион Преспа". Студиско патување за заинтересираните страни за јаболко производители од прекуграничниот регион Дрина-Тара во прекуграничниот регион Преспа: "Добри примери и практики во производство на јаболко" и "Презентација на позитивни практики и примери во вредносни ланци кај секторите туризам и земјоделство-храна, како и LEADER пристап и локални Акциони групи во Пелагонискиот и Преспанскиот регион за заинтересираните страни и учесници од прекуграничниот регион Преспа".

Сесија 3

Диверзификација на економските активности во руралните прекугранични области преку кратки вредносни синџири

Во третата сесија, г-дин Предраг Марковиќ, Регионален експерт на SWG, даде детална презентација и факти за потенцијалите за диверзификација на економските активности во прекуграничниот регион Преспа, преку развивање на кратки вредносни ланци. Г-дин Предраг Марковиќ, повторно ги сподели со заинтересираните страни наодите кои претходно беа презентирани за време на 19-тиот состанок на групата на заинтересираните страни за прекуграничниот регион Преспа кој се одржа во просториите на Доркас Аид Албанија. Исто така, регионалниот експерт SWG објасни дека од направената анализа, агробизнисот и производството на јаболка но и туризмот, имаат најголем потенцијал за развој на регионот.

Сесија 4

Заклучоци и идни активности

На последната сесија беа донесени следните заклучоци:

- Единицата за управување со проекти Преспа и SWG ќе продолжи да служи како информативен пункт, каде што членовите на групата на заинтересирани страни ќе ги добијат потребните информации за нови повици за проекти и програми. Тие ќе продолжат да ја поддржуваат подготовката на апликации за разни повици за проекти и ќе обезбедат можни партнери за активните IPA CBC програми во регионот и други отворени повици;
- Нагласено е дека треба да се подобрат и поддржат вредносни синџири во агробизнисот - производство на јаболка и туризам како многу важни економски двигатели во регионот;
- Потребна е поголема промоција на групата на засегнати страни и регионот;
- Соработка на заинтересираните страни во регионот е важна во однос на воспоставувањето и поврзувањето на ЛАГ-ови како потенцијална алатка како

South Eastern Europe
SWG RRD
Regional Rural Development Standing Working Group

форма на организирање со цел привлекување на повеќе финансиски средства во иднина;

- Единицата за управување со проекти Преспа и SWG ќе ги поддржи сите иницијативи за формирање на кластери во регионот и ќе се обиде да најде дополнителни средства за финансиска поддршка за идните активности на двете работни групи.
- Мерките за градење капацитетите на заинтересираните страни се идентификувани како многу корисна алатка со цел да се обезбеди подобра услуга, брендирање главно на производи од јаболка и да се зајакне вмрежувањето на заинтересираните страни во прекуграничниот регион;
- LEADER мерката може да придонесе за подобрување на квалитетот на животот во регионот и во иднина треба да се земе во предвид како потенцијал за привлекување на финансиски средства;
- Преработувачката индустрија во регионот сеуште е недоволно развиена и повеќе инвестиции се потребни во делот за обработка на овошјето (јаболка);
- Да се создаде додадена вредност за преработените јаболка - домашните колачи и сок од јаболко треба да се интегрираат во туристичката понуда;
- Деталните активности во врска со промоцијата на јаболкото и туризмот треба понатаму да се дискутираат во иднина;
- Еколошкиот аспект е важен како за производство на јаболка, така и во развојот на туризмот;
- Групата на заинтересирани страни дава поддршка за заклучоците поврзани со работата на експертите и верува дека заедничките активности поврзани со вредносните ланци во туризмот и агробизнисот - производство на јаболко, ќе бидат покорисни за идниот развој на прекуграничниот регион.

Подготвено од:

Етлева Тимо, Регионален Координатор на Прекуграничниот регион “Преспа”

Дарко Бужаровски, Регионален менаџер за Прекуграничен регион “Преспа”